

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

Každé pondělí od 19:15 v místnosti 217

Program pro ZS 2011/12

- 14.11. **The Wicker Man**, režie Robin Hardy, Velká Británie, 1973 (100 min.)
Kultovní pohanský thriller, jehož znalost by měla být pro každého religionistu samozřejmostí. Upjatý křesťanský policejní inspektor Howie se vydá na skotský ostrov Summerisle pátrat po zmizelé holčičce. Ostrov je však obýván pohany praktikujícími staré rituály, a pátrání proto brzy vezme nečekaný spád.
- 21.11. **Medea**, režie Pier Paolo Pasolini, Itálie, 1969 (110 min.)
Klasická mytická látka v podání režiséra, který viděl ve filmových obrazech potenciál archaické síly, si uchovala svůj mytický nádech a zároveň jsou v ní akcentovány mnohé významy relevantní pro současnost. V úvodní scéně kentaur vykládá mýtus malému lásonovi, ale brzy se rozvine výrazněji narativní linie odrážející Eurípidovo klasické dílo.
28. 11. **Milarepa**, režie Netan Chokling, Bhútán, 2006 (90 min.)
Život světce nebývá snadný, zvláště pokud žije v Himalájích. To platí i pro mládí jednoho z nejznámějších tibetských světců, Milarepy. Poté, co mu v raném dětství zemře otec, pocítí s matkou neúprosnost společnosti a na základě této zkušenosti se vydá na cestu skrze hory, nesa v mysli ideu pomsty pomocí černé magie. Fantaskní putování ukončí u svého budoucího mistra, u kterého za čas dosáhne poznání.
5. 12. **Vzdálené světy** (To verdener), režie Niels Arden Oplev, Dánsko, 2008 (109 min.)
Melodrama o obtížném rozhodování mezi láskou a vírou z prostředí uzavřené komunity Svědků Jehovových natočené podle skutečných událostí.
12. 12. **María Sabina, žena rozmlouvající s duchy** (María Sabina, mujer espíritu), režie Nicolás Echevarría, Mexiko, 1978 (80 min.)
Hluboko v mexických horách žije stará žena, která proslula svými rituály s halucinogenními houbami a poezií. Mexický režisér dvacet let po jejím „objevení“ dostal souhlas k natočení dvou z jejích obřadů, při nichž léčí nemocné. Ve filmu je zdůrazněna jaká autenticita jak obřadů, tak i podstata nelehkého života té stařeny daná materiálně a historicky.
19. 12. **Zpěv ptáků** (El cant dels ocells), režie Albert Serra, Španělsko, 2008 (98 min.)
Velmi svérázné katalánské zpracování pověsti o třech králích. Ve vysoce kontrastních dlouhých záběrech se potulují tři králové pouští a lesy. Zdá se, že ve svém putování jsou spíše ztraceni a jejich konverzace se točí okolo banálně profánních témat připomínající beckettovskou absurditu. Jak se ovšem ukáže, transcendence může tkvít právě v takovýchto nicotnostech.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

14. 11., 19:15, místnost 217

REPRÍZA

THE WICKER MAN

Režie Robin Hardy, Velká Británie, 1973 (100 min.)

Kultovní pohanský thriller (a zčásti i muzikál), jehož znalost by měla být pro každého religionistu samozřejmostí. Upjatý křesťanský policejní inspektor Howie se vydá na skotský ostrov Summerisle pátrat po zmizelé holčičce. Ostrov je však obýván pohany praktikujícími staré rituály, a pátrání proto brzy vezme nečekaný spád.

Film Robina Hardyho souhrou nešťastných náhod nebyl nikdy uveden do běžné distribuce a promítal se jen okrajově jako „B-movie“ v silně zkrácené verzi (84 min.). Přesto si brzy získal kultovní status, který byl obtížnou dostupností jedinečně posílen. Teprve díky DVD verzi z roku 2002 byl film zpřístupněn širší veřejnosti ve zrestaurované stominutové verzi.

Při přípravě filmu přečetli režisér i scénárista všech 12 svazků Frazerovy *Zlaté ratolesti*, a právě na působivých myticko-rituálních vzorcích z této knihy se celý film pokusili postavit. Zároveň se však dokázali vyhnout zjednodušujícím frazerovským interpretacím a dokázali vytvořit film, který je mnohoznačný a myšlenkově i emocionálně provokující.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

21. 11., 19:15, místnost 217

KLASIKA

MEDEA

Režie Pier Paolo Pasolini, Itálie, 1969 (110 min.)

Klasická mytická látka v podání režiséra, který viděl ve filmových obrazech potenciál archaické síly, si uchovala svůj mytický nádech a zároveň jsou v ní akcentovány mnohé významy relevantní pro současnost. V úvodní scéně kentaur vykládá mýtus malému lásonovi, ale brzy se rozvine výrazněji narativní linie odrážející Eurípidovo klasické dílo.

Ústředním tématem je přechod z jakési archaické, mystické a matriarchální společnosti k základům moderního a racionálního světového názoru, jehož dominantními nositeli jsou muži. Médeia zde funguje jako reprezentantka starého řádu, která je zničena pod nátlakem řádu nového. Hranice mýtu, politiky, etnografie a umění jsou zbořeny ve vizuálně možná nejúchvatnějším díle tohoto režiséra.

Film, jako skoro všechny Pasoliniho díla, je nesmírně inspirativní pro zájemce o náboženství z pohledu jakéhokoli metodologického základu. Zejména vizuální stránka pak dělá z filmu nezapomenutelné dílo i pro „obyčejného diváka“. Je to také jediný film, v kterém vystupuje operní pěvkyně Maria Callas.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

28. 11., 19:15, místnost 217

JINÉ SVĚTY

MILAREPA

Režie Netan Chokling, Bhútán, 2006 (90 min.)

Život světce nebývá snadný, zvláště pokud žije v Himalájích. To platí i pro mládí jednoho z nejznámějších tibetských světců, Milarepy. Poté, co mu v raném dětství zemře otec, pocítí s matkou neúprosnost společnosti a na základě této zkušenosti se vydá na cestu skrze hory, nesa v mysli ideu pomsty pomocí černé magie. Fantaskní putování ukončí u svého budoucího mistra, u kterého za čas dosáhne poznání.

Klasičnost filmového jazyka je vyrovnána opravdu úchvatným geografickým pozadím severo-indických Himalájí. Milarepa při svém putování potkává čaroděje i demony, jejichž výskyt nepůsobí v rámci daného prostředí nijak nevěrohodně.

Ačkoli Bhútán rozhodně není filmařská velmoc, a režisér se tedy nemohl opírat o tradici, podařilo se mu natočit zajímavý film, plný buddhistických poučení, která nejsou podávána příliš těžkopádně. Totéž se bohužel nedá říci o politických aspektech, které film také obsahuje, ale které naštěstí nejsou příliš rušivé. Tento film je zároveň jedním z mála děl zabývajících se vadžrajánovým buddhismem.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

5. 12., 19:15, místnost 217

VZDÁLENÉ SVĚTY (TO VERDENER)

Režie Niels Arden Oplev, Dánsko, 2008 (109 min.)

Melodrama o obtížném rozhodování mezi láskou a vírou z prostředí uzavřené komunity Svědků Jehovových, natočené podle skutečných událostí.

Sára a její rodina se hrdě hlásí ke Svědkům Jehovovým, její život se však zkomplikuje, když se zamiluje do mladíka, jemuž je jakékoli náboženství cizí. Svědkové vztahy mimo svou komunitu neumožňují, a Sára se tak musí rozhodnout, zda nalezne odvahu navždy opustit neproblematické bezpečí jehovistického světa.

Jakkoli film ve výsledku jasně vyznívá v neprospěch Svědků, nelze mu upřít velkou snahu o bezpředsudečné představení jejich postojů a o ukázání všeho pozitivního, co může jejich komunita nabídnout. Díky tomu Sářino dilema není černobílé a zachovává si veškerou komplexnost, kterou reální životní dilemata mají.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

DOKUMENT

12. 12., 19:15, místnost 217

MARÍA SABINA, ŽENA ROZMLOUVAJÍCÍ S DUCHY (María Sabina, mujer espíritu)

Režie Nicolás Echevarría, Mexiko, 1978 (80 min.)

Hluboko v mexických horách žije stará žena, která proslula svými rituály s halucinogenními houbami a poezií. Mexický režisér dvacet let po jejím „objevení“ dostal souhlas k natočení dvou z jejích obřadů, při nichž léčí nemocné. Ve filmu je zdůrazněna jaká autenticita jak obřadů, tak i podstata nelehkého života té stařeny daná materiálně a historicky.

Pozorování obřadů a každodenních maličkostí života je doplněno o záběry na bující přírodu a horskou krajinu ztrácející se v oblacích. Gesta Marie mají stejnou důležitost jako kroje, hrající si děti a tajemné praktiky. Vše je doprovázeno četbou rituálních zaříkadel a vyprávěními z Mariina života.

Z religionistického hlediska je možná skoro nejzajímavější rekontextualizace křesťanských symbolů do něčeho pro nás velmi cizího. Nezanedbatelný vliv na ztvárnění této jakési objektivní filmové podoby má ten fakt, že režisér je Mexičan. Žena se totiž stala západní kulturní ikonou pro své houbové rituály a zodpovědný umělec z nám bližších kulturních okruhů by se nemohl nesoustředit na její (pop)kulturní zneužití.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

19. 12., 19:15, místnost 217

ZPĚV PTÁKŮ (EL CANT DELS OCELLS)

Režie Albert Serra, Španělsko, 2008 (98 min.)

Velmi svérázné katalánské zpracování pověsti o třech kráľích. Ve vysoce kontrastních dlouhých záběrech se potulují tři kráľové poušťí a lesy. Zdá se, že ve svém putování jsou spíše ztraceni a jejich konverzace se točí okolo banálně profánních témat připomínající beckettovskou absurditu. Jak se ovšem ukáže, transcendence může tkvít právě v takovýchto nicotnostech.

Příchod kráľů do Betléma je jediný okamžik, kdy zazní nediegetická hudba, čímž v kontrastu ke zbytku filmu vyvstává dokonalost onoho ikonického momentu, a to silněji než v jednoduše vyprávěných devocionálních adaptacích tohoto novozákonního příběhu. Posvátný nádech neobjevíme jen v kulturou zikonizovaných momentech, ale právě i v banalitách, jako je vítr foukající seschlým keřem.

Režisér už svým předchozím dílem – velmi osobitou verzí Dona Quijota – ukázal, že patří k nejvýznamnějším tvůrcům současné kinematografie. V tomto zdánlivě nelehkém díle rozvíjí svůj svérázný přístup k umění a poukazuje tak na arbitrárnost narativních a filmových konvencí dominujících společnosti. Díky svému přístupu dokáže nabídnout zcela nový náhled na látku, která se dnešnímu divákovi může jevit jako poněkud vyčerpaná.